

DZIENNIK POLSKI

ORGAN DEMOKRATYCZNY I NARODOWY POŚWIECONY SPRAWIE WOLNEJ, ZJEDNOCZONEJ
RZECZYPOSPOLITEJ.

Wychodzi codziennie o godz. 6-tej rana.

CENA NUMERU W CAŁEJ POLSCE 40 hal. PRENUMERATA 10 K, A Z PRZESYŁKĄ LUB ODNOSZENIEM 12. K. MIES.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA UL. SZPITALNA L. 36. — TELEFON NR. 1385.

Nr. 15.

Kraków, piątek 21. lutego 1919.

Rok I.

Co żydzi donoszą o pogromach w Galicyi

**„Specjalna komisja angielska” — i relacja Biura Wolffa.
Pp. Biedermann i Johnson, dwaj Anglicy we Lwowie.**

(Telegram „Ilustr. Dziennika Polskiego”).

Berlin, 18 lutego.

W „Berliner Tageblatt” z 18 lutego znajduje się frontowej stronie następujący komunikat Biura Wolffa p. t. „Die Judenpogrome der Polen”, który przytaczamy w dosłownym przekładzie:

„Times ogłasza sprawozdanie angielskiej komisji specjalnej o niedawnych pogromach żydów w Galicyi. Po upadku monarchii austro-węgierskiej rozpoczęły się w Galicyi antyżydowskie ruchy, które przeniosły się na całą Polskę: Utworzona za zezwoleniem komisji likwidacyjnej żydowska milicja, w Krakowie, złożona z 1000 ludzi, została rozbrojona i rozwiązana. Nigdzie nie pozwolono żydom nosić broni i do ogólnej milicji nie przyjmowano...

W listopadzie było około 100 pogromów, w których brali udział legionści, albo też im się przyglądali.”

Z kolei następują relacje o znanych pogromach we Lwowie, Przemyślu i Kielos(?) i t. d.

Szczególne zwyródnienie objawiło się w Chyrowie, gdzie 100 żydowskich dziewcząt i kobiet aż do 70 lat zmuszono do odejścia z żołnierzami, różkawszy im przedtem zdjąć buty. W czasie marszu komendant oddziału rozkazał żołnierzom wrzucić karabiny do rzeki, a następnie kobietom wejść do wody, — gdzie zanurzone aż po szyję musiały wylać tonącą broń...

W Wienicz (?) wszystkich mężczyzn (żydów) w wieku od lat 12—72 katowano. W Komarówce (Komarowka) i Przegalinach (Przegaliny) bito publicznie żydów mężczyzn i kobiety codziennie przez 9 dni z rzędu; za każde uderzenie musieli żydzi płacić dwa ruble. Pierwszego dnia otrzymali po 100, następnych dni po 10 razów. Bili żołnierze, siadając ofiarom na głowie i nogach a katowani musieli za każdym uderzeniem mówić: „dziękuję Waszej miłości”. (Danke Euer Gnaden).

W ten sposób przedstawia „Berliner Tageblatt” historię pogromów w Galicyi i alarmuje świat opisem barbarzyństwa polskiego. Ktoby nie wierzył, że podobna relacja pojawiła się w wielkim berlińskim dzienniku, może się naocznie o tem przekonać, bo odnośny numer „Berl. Tagbl.”, wystawiony jest w oknie sklepu administracji.

Czy zaś istotnie w „Times’ach” ukazało się sprawozdanie „angielskiej komisji spe-

cialnej?”, na podstawie którego Biuro Wolffa sporządziło swój komunikat? — tego nie wiemy. Nie wiemy też, jaka „specjalna komisja angielska” badała w Galicji sprawę pogromów.”

Wiemy jednak,

KTO GŁÓWNIIE POUÇA O NAS EUROPE.

Wiemy, że do Lwowa przyjechali z początkiem grudnia ub. r. dwaj „synowie Albionu” pp. Biedermann i Johnson. Co zasz byli to panowie?

Biedermann to Niemiec, syn pastora z Łodzi, ożeniony z polską żydówką z Kalisza i nieźle nawet rozumiejący po polsku. Drugi syn londyńskiego ghetta, którego charakterystyczny akcent w bardzo wybitnym jeszcze pozostał mu stopniu. Obaj, jak zwykle korespondenci wojenni, przybrani w mundury oficerskie i gwałtownie niby to anglicy.

Przyjechali do Polski dobrze już o wszy-

stkiem z góry „poinformowani”, aby mógł w charakterze naocznych świadków tem wiarogodniejsze pisać do Londynu sprawozdania. Oburzali się bardzo wymownie na stanowisko prasy lwowskiej, która rzekomo szczuła ludność do pogromów. W sprawie ukraińskiej zapytywali ironicznie, czy Polacy nie żądają przypadkiem Kijowa.

W ostatnich czasach p. Biedermann został zdemaskowany jako utajony niemiec i usunięty ze swego stanowiska. Ale korespondencye jego i p. Johnsona zapadły już za pośrednictwem prasy lorda Northclifa, w krocie i miliony albiońskich mózgów, urabiając nastroj i przygotowując odpowiednie dla polityki podłoże.

P. Johnson i Biedermann byli przyjmowani we Lwowie w domach żydowskich, gdzie opowiadania o okrucieństwach pogromów miały ich wzruszyć do łez.

Tacy panowie, tacy rdzenni „Anglicy” lub „Francuzi” informują świat o nas! Tem bardziej potrzebną jest kontrakcją z naszej strony, wysłanie dziennikarzy polskich do Paryża i Londynu i utrzymanie kontaktu z prasą europejską.

Wiarołomcy niemieccy.

Zalewwo poupisani rozejm, a juz go zamiali!

Poznań. (PAT). Mimo podpisania układu rozejmowego, Niemcy dzisiaj we środę w dal szym ciągu atakują i ostrzeliwują Polaków na całym froncie. Czynna jest nie tylko artyleria lecz także piechota.

Poznań. (PAT). Miasto Poznań odcięte jest dziś zupełnie od Berlina. Nie nadeszły wcale dzienniki niemieckie, ani też depeche z „Agencji Wolffa”. Tor między Wronkami a Krzyżem jest przerwany.

O ostemplowanie koron w kraju.

Kraków, 20 lutego.

W sprawie ostemplowania koron, znajdujących się na ziemiach polskich, Komitet banków tutejszych wniósł przedstawienie do ministra skarbu Englischa, podnosząc, że chwila obecna bardzo się nadaje do przeprowadzenia tej operacji, gdyż trudnego w naszej sytuacji zamknięcia granic Polski dokazali już nasi wrogowie. Ostemplowanie nie znaćoby obniżenia wartości korony, gdyż kwe styja stosunku jej do „Lecha” jest rzeczą Sej-

mu, chodziłoby tylko o to, aby do zamiany na „Lechy” dopuszczone były jedynie korony polskie, a nie serbskie, węgierskie, a przede wszystkim ukraińskie.

Z tem związana jest sprawa ewentualnego wyzyskania francuskiego projektu, uregulowania wartości korony i marki. Mianowicie Francuzi chcą dać za koronę pół franka w złocie, a stosunek marki do korony uregulować na podstawie kursu przedwojennego.

Waluta polska.

I.

Kraków, 20 lutego.

Krakowski „Czas” rozpoczął przed kilkoma dniami dyskusję w sprawie waluty polskiej, podając i krytykując otrzymane przez się wiadomości o projekcie uregulowania tej sprawy przez rząd polski, względnie przez

ministra skarbu p. Englischa. Aczkolwiek krytyka „Czasu” nie opierała się na słusznych myślach i obrona Galicyi przed rzekomymi krzywdami, grożącemi jej ze strony projektów p. Englischa, była zupełnie chybiona i poroniona, artykuł odnośny „Czasu” przedrukował i nasz „Dziennik” ze względu na wiel-

Kawiarnia Teatralna otwarta!

kie znaczenie omawianej sprawy dla społeczeństwa.

Ministerstwo Skarbu nie pozostało dłużnym w odpowiedzi i zaraz wyjaśniło, że sprawa waluty będzie zadecydowana przez Sejm, że sprawa kursu korony w stosunku do nowego polskiego pieniądza nie jest wcale przesądzoną, że oznaczenie nazwy dla polskiego pieniądza „lech” było koniecznym ze względu na przygotowania do bicia banknotów, wymagające dłuższego czasu.

Sprawa wydawałaby się w porządku. Tymczasem „Czas” w niedzielnym numerze nie zadowolą się tem wyjaśnieniem, tylko za pomocą rabulistycznych rozumowań, pragnie wmówić w społeczeństwo, że jednak minister English chciał skrzywdzić posiadaczy koron (Galicyę) na korzyść posiadaczy marek (Poznańskie), że chciał tem rozwiązaniem zaskoczyć społeczeństwo i cofa się dopiero teraz, gdy został zdemaskowany. Ponieważ wyjaśnienie ministerstwa skarbu twierdzi tylko, że stosunek korony do „lecha” nie jest przesądzony, ma z tego wynikać według „Czasu” że wbrew pierwszym zasadom logiki stosunek lecha do marki jest przesądzony! Również z tego, że w rozporządzeniu o wprowadzeniu „lecha” dla polskiego pieniądza na końcu jest zwykła klauzula, że wykonanie tego rozporządzenia poleca się ministrowi skarbu, ma wynikać, że jego wartość i stosunek do innych monet już były zadecydowane; jak gdyby wykonanie rozporządzenia nie mogło polegać na przedłożeniu Sejmowi projektu ustawy o „lechu” do uchwały!

Blahość i śmieszność użytych argumentów świadczą o zasadniczej złej wierze i niechęci w traktowaniu sprawy. Krytyka jest zawsze pożądaną i konieczną. Opieranie jej jednak na nieprawdzie i na wmawianiu nieprawdy jest w stosunkach uczciwych politycznych niedopuszczalnym. Złe świadczy to o bezstronności krytyki. To też dalszy tok argumentów „Czasu” zdradza jasno, że mu w tej sprawie całej chodzi nie o dobro publiczne, lecz o inny, ukryty cel. Powtarzające się w tych artykułach coraz częściej z coraz większym naciskiem, i to niezręcznym, nazwisko p. Steczkowskiego, członka klubu konserwa-

tystów krakowskich, zdradza, o co w tej kampanii przeciw Englishowi chodzi. Steczkowski w przeciwstawieniu do Englisha ma posiadać rozum i umiejętność skarbową; onby uchronił Galicyę, ba nawet specjalnie włościanstwo (bo i takich argumentów się używa!) przed krzywdą!

Spółeczeństwo polskie ma jednak inny sąd w tej sprawie. Nie jest przyjemnem zajmować się kwestyą osób, bo skoro „Czas” tak arogancko ciągnie za język, odłożmy na bok skrupuły. Społeczeństwo wie, że p. English ma poważne przygotowanie i duże doświadczenie bankowe, nabyte przy prowadzeniu tak poważnego i znanego „Banku Spółek Zarobkowych” w Poznaniu, niezwykle dla sprawy polskiej zasłużonego, że stosunki jego jego finansowe sięgały w głąb tak poważnego życia bankowego i skarbowego, jakim jest niemieckie, i obracały się w sferach międzynarodowego, wszechświatowego kapitału. Wie znów, że jedynym polem doświadczeń p. Steczkowskiego (poniżmy milczeniem jego zasługi polityczne!) jest żydowski „Creditanstalt” wiedeńskiego Rothszylda, a raczej jego kramarska filia lwowska; wie o tem, że i później na stanowisku dyrektora tak skromnej zresztą i ciężkiej instytucji, jaką jest Gal. Bank krajowy, jak i ministra skarbu i prezydenta ministrów. Rady Regencyjnej z predylekcyą poświęcał się utwierdzaniu i rozszerzaniu wpływów żydowsko-rotszyldowskich w Polsce; że zakres jego doświadczeń i metod pracy nie sięga dalej jak zwyczajnej rutyny wiedeńsko-żydowsko-austriackich banków. Nie zapomni nigdy p. Steczkowskiemu Galicya, a przede wszystkim tutejsze polskie włościanstwo, zaprzaczenie swych interesów w Galicyjskim Wojennym Zakładzie Kredytowym. Wszak wiadomem jest, że jedyny rozgłaszany „szczebel do chwały grodu” p. Steczkowskiego tj. wykupno terenów węglowych było przygotowane w całości przez górników krakowskich i Wydział Krajowy, a udało się tylko dzięki pomocy właśnie p. Englisha i jego Banku, który dał pieniądze na wykupno!

Lecz dość już o „Czasie”. Zajmijmy się samą sprawą waluty polskiej.

podwyżki płacy, i liczy na koalicję, która go ma wyżywić i dać mu pokój na podstawie czterestu punktów Wilsona.

Dnia 17 lutego upłynęło zawieszenie broni. przedłużono je, ale nie na 4 tygodnie, jak dotychczas, tylko za trzydniowem wypowiedzeniem. Jeżeli każde dotychczasowe przedłużenie służyło koalicantom za powód do nowego ostrzeżenia już i tak okropnych, niewykonalnych warunków, to teraz możemy się spodziewać nowych niesłychanych warunków łada dzieł. Zniknęła ostatnia resztką jakiegokolwiek pewności, boć teraz możliwość rokowań o zawieszenie broni jest wykluczona, teraz jest tylko bezwarunkowe poddanie się postawionemu ultimatu — bez odwołania się do oręża.

To co na nas teraz wymuszono jest niesłychane, wewnątrz naszego własnego obszaru nie śmiemy pilnować porządku i spokoju, zakłócono na szkodę naszych niemieckich braci. Wymuszono na nas linię demarkacyjną, która oznacza wydanie naszego obszaru na łup powstańców (!!) Polaków a prztem oddanie im niezmiernie ważnego dla naszego ruchu węzła kolejowego Zbąszyna. My musimy w obrębie tych linii zachowywać się defenzywnie, podczas gdy dla Polaków to zobowiązanie nie istnieje.

W poprzednim zawieszeniu broni przyjęliśmy warunki, któreśmy wprzód uważali za niemożliwe do przyjęcia. Zadałszy sobie możliwy do pomyślenia trud, aby je wypełnić. Nie zupełnie mam się to udało, boć żądano od nas rzeczy niemożliwych i ponieważ przy odbiorze lokomotyw i wozów postępowano niezwykle surowo i szikanowano nas. Wskutek tego rozchwał się cały nasz ruch kolejowy. Pomimo że nasza produkcja węgla zmalała w zaskakujący sposób, to jednak znacznej części tego węgla nie można odtransportować z braku wagonów kolejowych. Wydobywanie kuli stanęło z tego samego powodu, to też nasze rolnictwo zostało pozbawione potrzebnego nawozu. Przyszłe zbiory będą o wiele słabsze, przez co wyżywienie ludności natrafi na jeszcze większe trudności. I podczas gdy cierpiemy sami na wielki brak maszyn rolniczych zmuszono nas do oddania wielkich ich ilości.

Blockada trwa nadal. Przez to import surowców jest w dalszym ciągu niemożliwy, co wpływa na ogromnie wzmożone bezrobocie. Również nie powiedziano w rokowaniach rozejmowych ani słowa o dostawach żywności, dzięki czemu Niemcy stoją przed straszną klęską głodową. Jak stworzymy wobec tego głodu i bezrobocia spokój? Bolszewizm musi się rozszerzyć i kultura zginąć.

Bądź co bądź oporu nie stawimy. Nie że-

„Niemcy na wulkanie.

Rozpaczliwa skarga posła J

„Berliner Tagblatt” 18 lutego zamieszcza na wstępie artykuł Jerzego Cotheina, członka Narodowego zgromadzenia niem., który w barwach najbardziej ponurych i rozpaczliwych maluje sytuację Niemiec, jaką stworzyły osta-

Cotheina w „Berl. Tageblatt”.

tnie warunki rozejmowe postawione przez koalicję. Oto co pisze między innemi:

„Niemiecki naród nie wie, że tańczy na wulkanie. Chodzi do teatru, do Tingel-tangu, tańczy, bawi się, strejkuje, wymusza najszałejsze

W KRYMINALE.

(Z pamiętników posła Jana Zamorskiego).

WSTĘP.

Mimo prezesury Stronnictwa chrześcijańsko-ludowego, mimo poselstwa sejmowego i parlamentarnego, mimo tytułu naczelnego redaktora „Gazety Polskiej” i „Wieńca-Pszczółki”, mimo mego miejsca zamieszkania w Krakowie (gdzie byłem jedynym posłem demokracji narodowej), nie wszedłem do tworzącego się Naczelnego Komitetu Narodowego w sierpniu 1914 r.

Do komisji, przygotowującej N. K. N. należał z naszego ramienia poseł hr. Skarbek. Późnym już wieczorem przybył on do mnie z oznajmieniem, że odemnie zależy jedność narodowa lub jej rozbięcie. Socjaliści postawili jako jedyny warunek niedopuszczenie mnie do współudziału. Gorzko mi było zgodzić się na wyznaczenie mego stronnictwa chrześcijańsko-ludowego z rzędu polskich stronnictw: przykro dać się wyłączyć w tak wielkiej chwili od pracy i od głosu w sprawach, gdzie chodzić będzie o cały naród, o całą przyszłość.

Do tego i osobiste uczucia. Wierzyłem, że Dr Leo, przyjechawszy z Wiednia z projektem tworzenia legionów, musiał przywieźć ważne obietnice, których opublikować

przed czasem nie wolno. Wprawdzie mógł sceptycyzm mówić mi, iż taki Dr Leo chce tylko okazać się rządowi potrzebny dla utrzymania upragnionej teki ministra i handluje zapalem, gorączką, nadziejami polskimi — ale wnet przypominałem sobie upomnienie Dra Grabskiego, który kazał mi wierzyć, że w chwili, kiedy krew polska się leje, kiedy chodzi o przyszłość narodu, nawet w największym szubrawcu i karyerowiczu budzi się zasypiane polskie sumienie i poczucie odpowiedzialności. Wbrew mojemu sceptycyzmowi, który mi tę scenę okazywał, jako niegodną komedję lichego karyerowicostwa, postanowiłem wierzyć ciemnym niedopowiedzeniom Dra Lea, bom tej wiary potrzebował i pragnął.

Liezyłem też na szczerość patryotyczną socjalistów. Wiedziałem, czemu przypisać ich ustepliwosć i skłonność do zgody „narodowej”. Jeszcze przedpołudniem oświadczyli, że zgoda możliwa jest pod warunkiem, że naród cały uzna zakonspirowaną komisję tymczasową za rząd narodowy, a p. Józefa Piłsudskiego za dyktatora. Tymczasem popołudniu przyszła odezwa tego dyktatora, ogłoszona przy przejściu dotychczasowej granicy pod Krzeszowicami, gdzie ogłasza się komendantem narodu, wypowiada posłuszeństwo komisji tymczasowej, a za władzę swoją uznaje tajny rząd narodowy w Warszawie. To był pierwszy wypadek, który u-

sposobił socjalistów pojednawczo. Drugi był jeszcze poważniejszy. Oto strzelcy, bawiący już około 10 dni za kordonem, zepsuli plan działania, wypracowany przez sztab austriacki, doprowadzili do niepotrzebnej i nie-szczęśliwej bitwy, w której spieszący im na ratunek wbrew swojej marszrucie generał Corde został poważnie raniony, a austriacki plan zajęcia obu brzegów Wisły udaremniony. Właśnie około godziny 6 popołudniu przywieziono rannego generała do Krakowa.

Władze wojskowe były rozgoryczone. Mówiono o rozbrojeniu i rozwiązaniu niesformowanych oddziałów strzeleckich. Aby tę formację uratować, socjaliści zgodzili się wieczorem i na wcielenie strzelców w legiony i na wyznaczenie dowódcy legionów przez władze wojskowe austriackie. Był to niby tryumf myśli narodowej, jedności formacji militarnych polskich oraz wyrzeczenie się tajnych, samowolnych rządów narodowych, a poddanie się pod jawny, legalny, zgodnie obrany Naczelnny Komitet Narodowy. Zwyciężało nasze pojmanie sprawy. A ponieważ twarda konieczność zmusiła socjalistów do tej zgodliwości, ponieważ polityczno-organizacyjną działalność obejmował jawny Komitet naczelnny, wydawało mi się, że socjaliści zaniechają swoich wybryków, a zresztą i członkowie Komitetu nie pozwolą na żadną samowolną akcję, niezgodną z interesem narodowym. (C. d. n.)

brzemy jednak o taszę, możemy jednak apelować do sumienia świata. Żądamy swego prawa, prawa do czterestu punktów Wilsona, na których podstawie przystąpiliśmy do rokowań. Takie warunki czynią je iluzorycznymi. To też

naród niemiecki niech uświadomi sobie straszną powagę położenia, niech się obudzi z wiru karnewalowego, niech zobędzie powagę i godność, które mu zapewnią stosunek w nieszczęściu.

Dokumenty z bolszewickiej ochrony.

Kraków, 20 lutego.

„Rok Polski”, który dzisiaj opuszcza prasę, przynosi cały szereg bardzo ciekawych dokumentów, wydobytych z Instytutu Smolnego przez Amerykanina, Edgara Sissona. Dowodzą one ponad wszelką wątpliwość, że bolszewicy byli utrzymywani za pruskie pieniądze, płacone w zlocie, i że istniał dokładny spiszek przeciwko Polakom. Poniżej podajemy kilka wyjątków z ogłoszonych materiałów, a ciekawych całości odsyłamy do numeru lutowego „Roku Polskiego” (Kraków, Mały Rynek 4).

Dokument Nr. 1. Dnia 2 marca 1917 Bank Rzeszy wydał nast. polecenie bankom w Szwecji:

„...drogą przez Finlandyę przyjąć ządania pieniędzy na cele propagandy pokojowej w Rosyi. Wyjść one od osób: Lenin, Zimowitow, Kamieniew, Trocki, Sumenson, Kozłowski, Kofontaj, Siewers i Markalin, dla których otwarto rachunki w Szwecji, Norwegii i Szwajcaryi. Ządanie ich winno być spełnione bez zwłoki.”

Dok. Nr 7. Dnia 12 stycznia major Lubert i adj. Heinrich z Niem. Biura wywiadowczego piszą poufnie do rosyj. komisarza spraw zagranicznych:

Na polecenie miejscowego oddziału Niem. Sztabu gen., oddział wywiadowczy podał naszym głównym kandydatom do ponownego wyboru na członków Centralnego Komitetu wykonawczego. Sztab generalny poleca wybór (tu następuje długi wykaz nazwisk najwybitniejszych bolszewików, pewnych dla Niemiec).

Dok. Nr 8. Bank Rzeszy, dyr. G. von Schanz „bardzo poufnie” pisze do komisarza ludowego spraw zagranicznych, iż „otrzymałem dzisiaj wiadomość” z Sztokholmu, że przesłano 50 milionów rubli w zlocie do dyspozycji przedstawicieli komisarzy ludowych w tym celu, by pokryć koszty utrzymania Czerwonych Gwardyi i agitatorów w kraju. Rząd cesarski uważa za rzecz odpowiednią przypomnieć Radzie komisarzy ludowych konieczność wzmożenia jej propagandy w kraju.”

Dok. Nr 20. Biuro kontrwywiadowcze przy Głównej niem. kwaterze armii, 8. stycznia 1918, pisze do Rady komisarzy ludo-

wych:

„Najwyższy wódz Krylenko otrzymał od Najwyższego wodza armii niemieckiej ofertę, by wysłał do dyspozycji sztabu niemieckiego 10 pewnych oficerów armii rewolucyjnej. Mają oni przybyć do Warszawy, gdzie otrzymają dalsze instrukcje. Pożądaniem jest wysłanie Dzięwałowskiego, Siemaszki, Sacharowa i Wołodarskiego.”

Dok. Nr 35 dowodzi, że Niemcy wysłali morderców celem zglądzenia generałów Kaledina, Bogajewskiego i Aleksiejewa, ale mordercy „byli ludźmi tchórzliwymi i mało przedsiębiorczymi.”

Dok. Nr 39 wyjawia, że do pierwszego polskiego korpusu Dowbora-Muśnickiego, jako szpiegów są przeznaczeni Dembiński, Stelkus, Gisman, Zhimiitis.

Z dokumentu Nr 40 dowiadujemy się, że szpiegiem u Aleksiejewa jest polski bolszewik Żuk, oraz, że hr. Lerchenfeld donosi z Warszawy o rosnącym gwałtownie w Polsce ruchu, by bronić zbrojnie największej możliwie niezależności Polski, rozszerzając jej granice kosztem Litwy, Białej Rusi i Galicji, oraz, że ruch ten jest czynnie wspierany przez narodową demokrację w kraju i na emigracji. Dlatego postanowiono:

1) Przeciw wojskom polskim zastosować najbardziej stanowcze środki, nie wyłączając rozstrzelania en masse.

2) Aresztować gen. Dowbor-Muśnickiego

3) Zorganizować nadzór nad całym szeregiem polskich organizacji i osób.

W dok. Nr 41 z 29 stycznia 1918 jest mowa o osobach, które zgłosiły się do walki z burżuazyjnymi oficerami polskimi. Wymienieni są: Podpułk. Dembiński, Bolesław Jaktmowicz, Roman Stryjewski, Józef Jasenowski, Michał Adamowicz. Mają oni doprowadzić do otwartej niesubordynacji żołnierzy przeciw oficerom i do aresztowania oficerów.

W razie potrzeby główny wódz poleca, by Nakkim Sher i Ilia Razumow „znieuczuli kontrrewolucyjnych przywódców wojsk polskich”, a „komisya uznała możliwość zgłoszenia polskich wojsk, jako stojących poza partem.”

Złoto, skrytobójcze morderstwo, szpiegostwo, bolszewizm — oto broń Niemców w walce z Polakami.

Gen. Iwaszkiewicz w miarę usuwania się Niemców obejmuje terytoria litewsko-białoruskie i gdzieś tam potyka się z bolszewikami.

Gen. Listowski operuje na Polesiu. Oddziały jego zajęły już zdewastowaną przez Niemców puszcę Białowiecką i posuwają się aż pod Pińsk.

Skoordynowane są z tymi ruchami operacje północnej grupy gen. Rydza-Smigiłego, która zabezpiecza prawy flank gen. Listowskiego.

Wobec zajęcia znacznej części kraju aktualnym się staje wprowadzenie własnej administracji. Dekret rządowy wprowadza administrację wojskową.

W ziemiach na północ od Prypedi zostaną utworzone osobne „general-gubernatorstwo”. Kto zostanie mianowany general-gubernatorem, dziś nie wiadomo.

Wymieniano kandydatury Raczkiewicza, Jamonta, Tupalskiego, 3 członków Nacz. Komitetu wojskowego w Rosyi, który opiekował się korpusem Dowbora Muśnickiego. Ale kandydatury te się nie utrzymują wobec złych wspomnień, jakie ci panowie pozostawili po sobie na Białej Rusi u tamtejszej ludności.

Co będzie we czwartek?

(Od koresp. „Ilustr. Dziennika Polskiego”).

Warszawa, 18 lutego.

(-) Posiedzenie czwartkowe Sejmu budzi zrozumiałe zainteresowanie. Naczelnik państwa kom. Piłsudski zapowiedział zgłoszenie na niem swojej dymisji.

W jakiej formie to uczyni, na razie przedździć trudno. Prawdopodobnie nie stanie sam, ale za pośrednictwem jakiegoś z adjutantów prześle pismo do Sejmu.

Jednocześnie prawdopodobnie zostanie także wniesiona rezygnacja gabinetu Ignacego Paderewskiego.

Gdy piszę te słowa, odbywa się konwent senatorów. Omawiają położenie, jakie się wytworzy wskutek ustąpienia naczelnika państwa i rządu. Sytuacja faktycznie jest niewyklarowana. Zmienia się co parę godzin.

Zdaje się jednak przeważać zdanie, że trudna ta kwestya zostanie załatwiona połowicznie..

Jest prawdopodobne, że Sejm uchwali powierzenie Józefowi Piłsudskiemu sprawowanie nadal zwierzchniej władzy, a także uchwali gabinetowi Paderewskiego votum zaufania.

Stan ten przejściowy powstałby aż do czasu ułożenia nowej Konstytucji.

Zauważyć należy, że kampania socjalistyczna przeciwko gabinetowi obecnemu w znacznej mierze osłabła w dniach ostatnich, ale za to inne czynniki (czytaj: Witos.) zasiadzone w ambicjach zamierzają chwycić się taktyki nader skrajnej. Pono nawet dystansują w radykalizmie socjalistów. Ale to bodaj przejściowe. W nowo tworzącym się państwie jest jeszcze wakuujących mnóstwo godności.

Prezydent

„rzeczypospolitej tarnobrzeskiej”.

Kraków, 18 lutego.

Jest nim „chłopski ksiądz” Eugeniusz Okoń. Wzrost średni, twarz pełna, objętość ze dwa metry.

Przed wojną znały go głównie karczmy, samotne niewiasty i biedny ks. biskup Pelczar: trzeba była co kwartał chować go w inny kąć obszernej dycezyi. Płytki, ale płynny mowca, działał zawsze przedewszystkiem wśród kobiet. Próbował nawet „cudów”: sam, choć mocno otyły, dwa kilometry na kłęczkach sunął w Majdanie kolbuszowskim do źródła, gdzie ukazać mu się miała Matka Boska. Za nim sunął orszak paru tysięcy kobiet.

Próbował w młodych latach chleba u narodowych demokratów. Wykluczony stamtąd, chodząc zaczął luzem. Z czasem, gdy i klasztor na pokutę nie pomógł, gdy żaden z przebyszów przyjął go jako wikarego nie chciał, gdy nowe przybyły „cuda”, ks. biskup Pelczar wyrzekł się duszpasterskiej działalności ks. Eugeniusza i puścił go na

Dalsze prowokacje czeskie.

CZESI NIE CHCĄ USTĄPIĆ. — WIEC W BOGUMINIE.

„Dziennik Cieszyński” donosi: To co się dzieje na Śląsku od chwili przybycia misji koalicyjnej do Cieszyna, wskazuje na to, że Czesi chcą koniecznie sprowokować ludność polską, aby podjąć się potem zadania zaprowadzenia porządku w kraju. Wszędzie wprowadzono zaostrożenia tego rodzaju, że muszą działać jątrząco na ludność.

Oprócz tego wojsko po gminach dopuszcza się wciąż niestychanych gwałtów. Od paru dni zamknięty jest Cieszyn kordonem wojska, który nie dopuszcza nikogo do miasta bez legitymacji. W niedzielę np. niedopuszczono ludności z gmin okolicznych nawet na nabożeństwa w kościele katolickim i ewangelickim w Cieszynie. To samo dzieje się na kolejach. W Orłowej żołnierze rozpendzili wczoraj kolbami ludzi cisnących się do kasy na dworcu kolejowym.

Aresztowania odbywają się w dalszym ciągu. W sobotę chciano znowu aresztować dyr. Piątkowskiego, członka Rady Narodowej, tylko energiczny protest z jego strony udaremnił aresztowanie. Aresztowano również Inż. Głajcara z Wodryni i odesłano pod konwojem do Cieszyna. Aresztowania dokonał jakiś kapral na własną rękę. W górnej Suchej aresztowano górniką Jurczaka, za nie-

dozwolony śpiew(!). Wczoraj aresztowano w Domu Narodowym w Cieszynie panów: Zajacę i Tomiczka za rzekome wykrzykiwanie: „Precz z Czechami!” Nie to jednak Czechom nie pomoże, bo i tak już po ulicach Cieszyna nawet dzieci wykrzykują:

„Precz wy Czesi z marmeladą, Bo Polacy z sperką jadą”

(a to dlatego, że Czesi „zarekwirowali 2 wagony słoniny z Galicji, a przywieźli w zamian marmeladę).

Prowokacją też był wiec czeski, który odbył się w niedzielę w Boguminie, pod ochroną bagietów. Na tym wiecu wykrzykiwał czeski poseł Pelz, że Czesi ze Śląska nie ustąpią, choćby im 10 koalicyj to nakazało.

Wszystkie te prowokacje czeskie nie nie wskazują. Nie wyprowadzają one ludności z równowagi. Lud śląski wierzy, że jego sprawa jest w dobrych rękach.

Organizacja Białej Rusi.

(Korespond. „Ilustr. Dziennika Polskiego”).

Warszawa, 18 lutego.

(-) Wojsko gen. Iwaszkiewicza i gen. Listowskiego postępują nieustannie na wschód.

zieloną trawę. Odtąd został ks. Okoń „księdzem chłopskim”. Osiadł w rodzinnym Radomyślu nad Sanem, a że spryt u niego jeszcze się rozwijał, nie brakło mu niczego. „Pieniądzy mam dość, chłopie mnie żywią” — mawiał prostodusznie.

W chwili przewrotu i upadku Austrii na rynku w Tarnobrzegu mianował siebie prezydentem, chorążego Dąbala majorem i wodzem siły zbrojnej, złożył z godności poselskich Lasockiego, Tarnowskiego i Filę, mianował nowych, rozpędził Radę powiatową i wszystkich wójtów i zaczął swoje rządy. „Ziemia, lasy, rzeki i to niebo, co nad wami, to wszystko, chłopie, wasze, bierzcie”. „Na krzyż, który trzymam w ręce, przysięgnijcie, że mnie nie zdradzicie — przysięgacie? Na pałę, którą trzymam w drugiej, patrzcie, jako na rodzoną matę, to broń wasza — po lbach tych, co wam w drodze staną! Przysiękacie? przysięgnijcie! Dziś nadeszły chłopskie czasy, dziś wy rządzą!”

I szło po siołach hasło Okonia i w czyn przekuwał chłop przysięgę, którą złożył. Obito posła Tabaczyńskiego, obito kandydata chłopca Rychla i tuziny innych. Rozbrojono strażę, lasy stały się otworem. A choć w styczniu ks. Okoń znalazł się w więzieniu pod zarzutem zdrady stanu, chłop dotrzymał przysięgi: z urny wyborczej wyszedł Okoń wraz z 4 satelitami. Z mandatem otrzymał i wolność.

Pojechał do Warszawy. Założył klub postępowych chłopów i od razu dał się poznać całej Polsce. Radykalny „Kurier Poranny” tak o nim pisze:

„...ale najsilniej, najgwałtowniej zareagował przeciwko tej „klęsce włościan” (przy wyborze marszałka Sejmu) ks. Okoń, czerwony kapłan ludu wojującego. *Pieśń jego, wzniesiona w stronę arcybiskupa Teodorowicza*, jego okrzyki przeciwko znowie „szlachty i księży” są wróżbą ostrych walk...”

Złe jeszcze i ciemno u nas, jeśli tacy Okonie głos mają...

Fałszywy poczciewicz niemiecki — a sprawa Gdańska.

OPÓR WILSONA PRZECIW PRYZNANIU GDAŃSKA POLSCE.

Niemcy pogodzili się teraz z utratą przeważnie polskiej części Pomorzańskiego, ale nie chcą słyszeć o oddaniu całej Wielkopolski ani Prus Zachodnich, a już zgoła nie uznają możliwości zabrania im Śląska Górnego (w trzech czwartych polskiego) i Gdańska oraz Prus Zachodnich.

Niemcy wiedzą, że Wilson, który jest teoretykiem a o sprawie polskiej nie jest dostatecznie poinformowanym (wiadomości czerpał z ten demencyjnych źródeł niemieckich!) — opiera się jeszcze myśli, myśli oddania Gdańska państwu polskiemu. To rozzuchwala Niemców i używają wszystkich środków, aby Amerykan dla siebie pozyskać, obalamucić ich i wzbudzić ich litość.

Z drugiej strony rozumni Niemcy zdają sobie sprawę, że Polska musi mieć dostęp do morza: próbują więc chytrze pozorną ustepliwością zrobić dobre wrażenie za granicą, a Polaków włagodzić, nie im faktycznie nie dając.

Przykładem tej chytrej taktyki służyć może przemówienie niem. ministra spraw zagr. hr. Brockdorff-Rautzau na zgromadzeniu narodowym w Weimarze, który usiłował mówić w Polaków, że wystarczy im prawo wolnej żeglugi na Wiśle do Gdańska!

„We własnym naszym wspólnym interesie mówił niem. minister, musimy się starać, aby atmosfera nienawiści, która obecnie zatruwa poleko-niemieckie stosunki, ustąpiła czystej atmosferze wzajemnego porozumienia się jeszcze przed konferencją pokojową. Małe są obecnie widoki, że będziemy mieli w Polakach przyjemnych sąsiadów, ale starania nasze muszą pójść w kierunku wzajemnej ochrony narodowych właściwości, by znaleźć jakiś modus vivendi. Do tego należy przedewszystkiem danie Polsce kontaktu z Bałtykiem. W tym celu nie trzeba naszych granic naruszać, albowiem pro-

blemat ten dałby się rozwiązać układami co do żeglugi na Wiśle. Jeżeli Polacy zażądają w tym celu dla swojego samodzielnego państwa gwarancji międzynarodowych, to Niemcy, o ile to nie będzie przeciw nim skierowane, temu się „nie sprzeciwią”.

Fałszywy poczciewicz niemiecki — jest zbyt naiwny w swej grze.

Z podróży na kongres.

(Od koresp. „Ilustr. Dziennika Polskiego”).
Berno szwajc. 11 lutego.

Jeden z wybitnych członków Polskiego Biura kongresowego, który w ubiegłym tygodniu wyruszył do Paryża, przesyła nam z drogi następującą korespondencję:

Dwa specjalne wagony wiozące część biura Kongresowego do Paryża przebiegły szczęśliwie Czechy, Austrię, Szwajcaryę i 12 lutego rankiem wyjeżdżają z Berna w dalszą drogę do Paryża. Na granicy szwajcarskiej nastąpiło nie spodziewane spotkanie z misją koalicyjną jadącą pod wodzą Noulens'a do Polski i krótkie powi-

tanie. Równocześnie dają do Paryża różne inne misje jak Ukraińców z Kijowa, pędzą różni kuryerzy z wszystkich stron świata. Wszystko gna do Paryża, gdzie miało się dziś nagromadzić 6 milionów ludzi w miejsce 3 dotychczasowych. Tam zgłęb, tam Mekka dziś narodów, tam się ważą losy świata, tam się wykuwa nowe zasady dla odradzającej się ludzkości. W Bernie słyszeć jeszcze ostatnie echa zakończonego właśnie kongresu socjalistów; sylwetki uczestników i uczestniczek jeszcze krążą po mieście. Na tło tutejszych wygod i dostatku dopiero w całej pełni odczuć można nędzę naszej „krajiny mogił i krzyżów”, znać tu daleko mniejsze niż u nas wyczerpanie. To nasze wyczerpanie i znużenie podobno napawa już otuchą Niemców, którzy prorokują, że wskutek swej pracowitości a naszej niezaradności w kilka lat wydobędą się z przykrego położenia i znów nas prześcigną. Również cieszą się z naszej klótności. Wyrazem stosunki nasze w Bernie, gdzie Polska ma aż dwie ambassy tj. reprezentację Komitetu narodowego i legację dawnego rządu polskiego.

Z tajemnic Kazimierza i Stradomia.

BOJÓWKA ŻYDOWSKA. SZUKAJCIE W PIWNICACH! OCZYŚCIĆ PODWÓRZA.

Kraków, 20 lutego.

W sprawie wykrytej broni na Kazimierzu i Stradomiu toczy się podobno śledztwo w sądzie wojskowym na Montelupich. Jak słyszeć aresztowany por. dr. Fass, był organizatorem bojówki żydowskiej. Całą akcją kierował „spokojnie” gdyż, chroniło go stanowisko komendanta straży obywatelskiej na Kazimierzu. Do pomocy przybrał sobie sierżanta, który był mianowany przez niego rachunkowym podoficerem w bojówce.

Głównym błędem ze strony organów, które przeprowadzały rewizję było wyjawienie terminu rozpoczęcia akcji. Kazimierz i Stradom wiedział o rewizji zawczasu i przygotował się odpowiednio. Dla tego też tak małą ilość broni znaleziono. Jak słyszeć, resztę broni ukryto w starych piwnicach pod ruderami, gdzie mają się znajdować także karabiny maszynowe.

W sferach żydowskich zaprzeczają, by organizowano się z polecenia obcych żywidów. Żydzi chcieli się tylko zabezpieczyć przeciwko napadom na magazyny, w których ukrywali jak widzimy ze skonfiskowanych towarów, olbrzymie zapasy produktów przeznaczonych na pasek.

Albo pocóż granaty ręczne?

Stwierdzonem zostało, że także młodzież gimnazjalna i akademicka żydowska należała do tej bojówki. Gdy formowano oddziały ochotnicze do wojska polskiego, żydzi do nich nie wstępowali. Młodzież polska ze szkół średnich poszła gremialnie na odsiecz Lwowa, klasy wyższe zamknięto, zostali tylko żydzi, którzy domagali się prowadzenia nauki w dalszym ciągu. Urządzono też w jednym z gimnazjum krakowskich naukę wspólnie dla wszystkich zakładów, VIII. klasy, na którą uczęszczają tylko żydzi. Separatyzm żydowski był rażący. Wśród młodzieży krążyły wieści, że żydzi mają swoje wojsko, ale tajne.

* * *

Jeden z setników straży obywatelskiej pisze nam:

„Udając się na rewizję, spodziewałem się znalezienia różnych rzeczy, nie spodziewałem się jednak znalezienia tam tak olbrzymich, wprost potwornych ilości najbrzydlawszych śmieci i odpadków, nagromadzonych na każdym bez wyjątku podwórzu!”

Kto tam nie był i tego nie widział, nie jest wstanie wyobrazić sobie brudu i smrodu panującego w podwóreczkach, mierzących prze-ważnie po kilka kroków wszędy i tyleż wzdłuż, które otaczają domy dwu i trzypiętrowe, zamieszkałe przez setki mieszkańców.

Samo przez się narzuca się pytanie, co to będzie jak nastanie wiosna, a tembardziej

lato, a śmietniki te nie będą usunięte! Grozi nam zaraza!

Przerażony odkryciem, jakie zrobiliśmy na Kazimierzu, przeszedłem się po paru podwórzach w śródmieściu i innych dzielnicach i ku memu zdziwieniu przekonałem się, że i tu nie wiele jest lepiej.

Sytuacja w dzielnicach poza kazimierzowskich może o tyle nie jest tak straszną, że podwórza są nieco większe a zaludnienie mniejsze.

Na ogół jednak stan Krakowa pod względem zaśmiecenia jest okropny, a specjalnie w dzielnicy Kazimierza rozpaczliwy! Trzeba tedy koniecznie pomyśleć o oczyszczeniu miasta. W normalnych czasach wystarczyłoby może energiczne wezwanie pod adresem magistratu. W chwili obecnej jednak zadanie, które przed nami stoi, jest tak olbrzymie że magistrat nie będzie w możności mu podołać. Trzeba tedy natychmiast powołać specjalną komisję złożoną z paru energicznych obywateli chrześcian i żydów z jaknajszerszymi kompetencjami do natychmiastowego rozpoczęcia oczyszczenia miasta i zwrócić się o pomoc do warsz. ministerstwa zdrowia.

Z Rady m. Krakowa.

Kraków, 19 lutego.

Na wczorajszym posiedzeniu pod przewodnictwem prez. Federowicza przed porządkiem dziennym r. m. Mikłasiński postawił wniosek nagły, domagając się, ze względu na sfery robotnicze przesunięcia ruchu tramwajowego na godz. 6 rano do 8 wieczór.

R. m. Holeksa żąda zniesienia nazwy ulicy 5 Listopada, nie liczącej obecnie z nazwami uczuciami.

SPRAWA ŻYDOWSKA.

R. m. Puchałka postawił wniosek, w którym domaga się, aby prezydent w porozumieniu z wojskowością i policją, na najbliższym posiedzeniu udzielił Radzie dokładnych wyjaśnień co do wyniku rewizji w dzielnicach żydowskich. Wyjaśnienie takie musi być jak najprędzej udzielone z powodu wzburzenia umysłów wśród ludności naszego miasta, która cierpi głód w chwili, kiedy znajdują się w innych dzielnicach towary żywnościowe, przeznaczone na paskarstwo.

Prez. Federowicz w dłuższym przemówieniu bronił się przeciw zarzutom, stawianym ze strony Komitetu obywatelskiego dla zwalczania lichwy, co do jego stanowiska na ankiecie w Izbie handlowej.

Następnie przystąpiono do rozpraw budżetowych.

R. m. dr. Rzetuski, jako referent był

dżetowy, omówił w kilku słowach historię budżetu, następnie przedstawił w ogólnym zarysie charakterystykę obecnego budżetu. poczem w dyskusji budżetowej zabrał głos r. m. dr Gross. Przedstawił on krótko kwestyę lichwy artykułów spożywczych, zmianę systemu podatkowego kwestyę tanich mieszkań i sprawę ataków Komitetu obywatelskiego dla zwalczania lichwy na prezydenta Federowicza, broniąc go zażadanie. Następnie przedstawił sprawę stosunku żydów do państwa polskiego, oświadczył, że żydzi nie pozwolą wyprzeć się z zajmowanych stanowisk, a „prześladowanie“ żydów doprowadzi do konsolidacji ich. W końcu mowca groził protestami przed forum zagranicy, a równocześnie apelował, aby Polacy nie usuwali żydów od współpracy. (Oklaski u żydów).

R. m. Adelman po omówieniu braku węgla, poruszył sprawę teatrów, proponując, aby dyrektorów wybierano przez pełną Radę drogą konkursu.

Wedle jego zdania, komisya teatralna nie odpowiada zadaniu. Omówił także sprawę technicznych ulepszeń w teatrze powszechnym, oraz sprawę teatrów świetlnych.

Po przemowach r. m. Muellera, r. m. Frühlinga zabrał głos r. m. Holeksa.

R. m. Holeksa polemizuje z mową r. m. dra Grossa w sprawie handlu lichwiarskiego, zastrzegając się, że nie występuje z nienawiścią do pewnych warstw ludności.

Po skrytykowaniu stanowiska r. m. Grossa w sprawie lichwy, skrytykował rzeczowo poruszoną przez r. m. Grossa kwestyę stosunku żydów do całej Polski. Na zarzuty, że Polacy chcą zdusić żydów, oświadczył, że nikt nie myśli, żeby załatwić się z trzema milionami żydów, ale równocześnie zaznaczył, że żydzi nie przeszkadzają Polakom w dążeniu do opanowania handlu, gdyż Polak ma prawo do tego i pozostanie na zawsze, gospodarzem tego kraju. Żydzi szkodziли nam za granicą, a przecież powinni pamiętać, że żyją w Polsce? Po przemówieniu r. m. Holeksy, uchwalono jego wniosek postawiony na początku posiedzenia w sprawie zmiany nazwy ul. 5 Listopada napowrót na ul. Starowiślną, a co do wniosku r. m. Puchałki, w sprawie rewizyi, oświadczył prez. Federowicz, że udzieli wyjaśnień na najbliższym posiedzeniu.

TELEGRAM MARSZAŁKA SEJMU DO PREZYDYUM MIASTA KRAKOWA.

Wzruszony do głębi życzeniami prezydium sławnego miasta Krakowa, przesyłam najserdeczniejsze podziękowanie. Gród wasz pełen pamiątek przeszłości nie przestawał nigdy w czasach ciężkich walczyć o lepszą przyszłość ojczyzny. Słowa wasze wiary i ufności przesłane z powodu objęcia przeze mnie przewodnictwa obrad Sejmu ustawodawczego przejęły mnie serdecznie. — W chwili wielkiej i upragnionej niech los pozwala nam wszystkim pracować w zgodzie i miłości dla dobra Ojczyzny i tworzyć z niej źródło światła i ostoję cywilizacji.

Marszałek Trampczyński.

Co słyhać w mieście?

—0—

Kraków, 20 lutego.

Pamiętniki pośła Jana Zamorskiego.

W dzisiejszym numerze rozpoczynamy częściowy druk pamiętników pośła Zamorskiego. Wiadomo, że pośła Zamorski uchodził zawsze za jednego z najradkalniejszych w zwalczaniu socjalizmu, Stapińczyczyzny, żydów oraz hakatystów w Bielsku i Białej. To też po wybuchu wojny znalazł się wcale szybko w więzieniu wojskowym w Mor. Ostrawie, potem na osiedleniu w Bad Hall w Górnej Austrii, wreszcie w „zadachach“ w karnej kompanii. Wzięty do niewoli włoskiej, tułał się czas jakiś po obozach jeńców, potem, wypuszczony na wolność, osiadł w Rzymie i tu rozwinął gorączkową działalność. Przed miesiącem powrócił do kraju.

Pamiętniki jego, poza wstępem, risanym w więzieniu, to historia, dzień po dniu notowana przez cały czas wojny, to historia osobistych przeżyć autora, ale zrazem i historia myśli narodowej w tym krytycznym czasie. Pamiętniki pośła Zamorskiego przypominają wielom to ciężkie chwile, jakiegoś przeżywali — a może niejednemu pozwolą wysnuć i praktyczne wnioski dla życia...

—0—

OSTRZELIWANIE POCIAGU LWOWSKIEGO.

W dniu 17 bm. w pociągu osobowym, jadącym z Przemyśla do Lwowa bandy ukraińskich bolszewików strzelając do pociągu, zraniły kilku podróżnych. Gdy chciano opatrywać rannych, pokazało się, że w pociągu nie było środków opatrunkowych. Apelujemy po raz ostatni do władz kolejowych, by zarządziły natychmiast, aby w każdym pociągu, a szczególnie kursującym na liniach zagrożonych, były do dyspozycji potrzebne środki opatrunkowe. Za zabranie tych przyborów powinien być odpowiedzialny najstarszy z personelu, przydzielonego do pociągu. Jak się dowiadujemy, tutejszy Czerwony Krzyż dostał od amerykańskiego Czerwonego Krzyża większą ilość gotowych opatrunków. Rzeczą władz kolejowych będzie porozumieć się w tej sprawie z głównym zarządem Czerwonego Krzyża, by rzecz ta, niecierpiąca zwłoki, natychmiast była wprowadzona w życie. Zarazem popowinny władze kolejowe pomyśleć o wykształceniu odpowiednim personelu kolejowego, by w nagłych wypadkach nieś pomoc potrzebującym. (Jak wiadomo, ruch kolejowy do Lwowa uległ chwilowej przerwie z powodu wysadzenia mostku koło Medyki przez Ukraińców).

EKONOMICZNA MISYA ANGIELSKA, bawiła dziś w przejeździe w Krakowie. Misya składa się z pięciu osób, szósty bowiem, pułkownik Alpen, kierownik misyi, zachorował w drodze i przerwał podróż. Zadaniem misyi jest zbadać, jakie potrzeby ma Polska w zakresie kolei, maszyn, narzędzi rolniczych itd. Przybyli bawili w Krakowie parę godzin jedynie, poczem wieczorem odjechali do Warszawy. Na dworcu przyjęli ich reprezentanci władz i instytucji ekonomicznych pp. kap. Fangor, dyr. dr. Battaglia, r. Benis, hr. Lubieński, Maciołowski i z Biura Prasowego red. Wojciech Dąbrowski. Po przejeździe w samochodach po mieście, Angliey wstąpili do Michalika, a następnie podjęto ich kolacją w Grand Hotelu. Angliey okazali wielkie zrozumienie dla piękności naszego miasta.

WYJAZD DELEGACJI DO RUMUNII W SPRAWIE POWROTU JEŃCÓW. Ekspozytura państw. urzędu do spraw powrotu jeńców, uchodźców i robotników zawiadamia wszystkich zainteresowanych w tej sprawie, że 25 bm. wyjeżdża del. p. Samułowicz do Rumunii w sprawie powrotu jeńców Polaków do kraju. Rodziny, pragnące porozumieć się ze swoimi w niewoli, zechcą nadesłać listy i kartki w wyżej oznaczonym czasie na ręce kierownika ekspozytury, p. Witolda Sobolewskiego, ulica Salinarna 25, Podgórze-Kraków. W niedługim czasie wyjedzie delegacja wraz z lekarzami do Turkiestanu, Iraku, Uralsu i Syberii, która podobnie zabierze listy do jeńców Polaków, o czym Ekspozytura interesowanych zawiadamia.

ZGROMADZENIE CHRZEŚCIJAŃSKO-NARODOWYCH ROBOTNIKÓW odbędzie się w piątek, 21 lutego, o godz. 6 wieczorem w kąt. Domu robo-

tniczym, ulica św. Tomasza 37. Zaproszenia wydaje się przy pl. Maryackim 2, I. p. Referat pt. „Sejm a robotnicy“ wygłosi p. red. Horowicz.

NA TROPIE SZAJKI BANDYTÓW W PODGÓRZU. Organom policyjnym w Podgórzu udało się wpaść na trop szajki bandytów, która dopuściła się w ostatnich czasach szeregu zbrojnych napadów w okolicach Skawiny i Podgórza. Arestowano już kilku z nich, w chwili, gdy wybierali się na wyprawę. W mieszkaniu jednego z aresztowanych znaleziono kilka brauningów marki „Steyer“ oraz maskę i mundury wojskowe. Za resztą tej szajki prowadzone jest poszukiwanie.

WĘGIEL DO OŁOMUNCA. Na dworcu krakowskim organa magistrackie zakwestyonowały dwa wagony węgla, przeznaczonego do Ołomuńca (P). Węgiel wysyłał fabr. wódki z Wieliczki, Perlberger.

APERA ZIEMNIACZANA. Policja krakowska aresztowała wczoraj 32-letniego Stanisława Kubiśka, który pod pozorem dostawy 10 wagonów ziemniaków z Królestwa do Nadbrzezia dla Związku gosp. prof. szkół średnich we Lwowie, wyłudził wraz z Władysławem Czapkiem i Janem Czechem 10.000 koron od p. H. Grundlaendera, kierownika powyższego konsumu.

Trzy filmy historyczne dokumenty niesłyszanej doniosłości narodowej w „UCIESZE“.

UROCZYSTOŚCI SEJMOWE

w Warszawie. Józef Piłsudski, Ignacy Paderewski, misye zagraniczne, posłowie różnych stronnictw, tłumy ludu, ulami polscy. Ważne momenty tej wielkiej, chwili.

Tryumf koalicji

Pochód zwycięzcy oswobodzicieli Polski. Tryumfy genialnych wodzów koalicji, Focha, Petaina Joffra. Wielcy mężowie stanu Poincare, Clemenceau, i inni. Niedostępne zdjęcie wal. Oswobodzenie Alzacji i Lotaryngii.

Generał Haller

Objęcie dowództwa, przysięga na sztandary narodowe, Przemowa pod pomnikiem króla Stanisława Leszczyńskiego. Rewia wojsk polskich.

Przedstawienia o 3, 4, 5'15, 6'50, 7'45, i 9 godz.

Chleb i polityka.

ŻYWNOSĆ Z GDANSKA.

Warszawa. (PAT). Dnia 19 lutego. Wczoraj sygnalizowano ministeryum aprowizacji o nadjeździe do Gławy pociągu z transportem żywnościowym wyladowanym z okrętu w Gdańsku. Pociąg ten przyszedł w składzie 40 wagonów maki i przeznaczony jest dla Częstochowy jako dla najbardziej potrzebującego miasta. Następne transporty będą skierowane do Lwowa Śląska i Zagłębia dąbrowskiego. Do portu gdańskiego zawinę dotąd 6 okrętów o pojemności 400 wagonów każdy, czyli ogółem 2400 wagonów maki ryżu, tłuszczów, mleka skondensowanego i fasoli. Obuwie i odzież nadejdą w następnym transporcie.

UZUPEŁNIENIE KOMITETU PARYSKIEGO.

Warszawa (PAT). Kuryer Warszawski donosi: że „Polski Komitet Narodowy“ w Paryżu został uzupełniony przez członków lewicy demokratycznej: w składzie następującym. b. minister spraw zagr. Wasilewski, Liebermann. Thugutt, prof. Sujkowski, b. minister sztuk i kultury Downarowicz, Baranowski, Turowicz, adw. Patek, dr. Dłuski, dr. Sokolnicki, Sujkowski, Sokolnicki, i dr. Dłuski już zasiadają w komitecie, a reszta delegatów wyjeżdża do Paryża w najbliższych dniach.

OBRADY W SPRAWIE ŻYDOWSKIEJ.

Warszawa. (PAT). U prezydenta ministrów Paderewskiego odbyła się narada w sprawie żydowskiej, z udziałem 8 przedstawicieli organizacji żydowskich.

AMBASADA AMERYKAŃSKĄ W POLSCE BĘDZIE RYCHŁO.

Warszawa. (PAT). Z Waszyngtonu nadeszła

**Kresy
nieszczesne
i Polskę
ratujemy!
Polską
pożyczkę
państwową
kupujemy**

tu wiadomość, że do budżetu, który ma uchwalić parlament amerykański na rok bieżący będzie wstawiona kwota na utrzymanie poselstwa amerykańskiego w Warszawie.

ZUBOŻYLI NAS O 25 MILIARDÓW.

Kraków, (PAT). Iskrowo z Paryża: P. Władysław Grabski szacuje wyrządzone podczas wojny państwu polskiemu i osobom prywatnym w Polsce szkody na 25 miliardów kor.

LICEUM FRANCUSKIE W WARSZAWIE.

Kraków, (PAT). Iskrowo z Paryża: Celem

rozpowszechnienia rozwoju umysłowego Francji, proponuje minister oświaty publicznej w porozumieniu z ministerstwem spraw zagranicznych założenie pewnej liczby liceów francuskich zagranicą, między innymi i w Warszawie.

DALSZE TRZY OKRĘTY W GDAŃSKU.

Kraków, (PAT). Iskrowo: Z Gdańska donoszą przez Bazyleę, że w poniedziałek około południa przybyły trzy statki amerykańskie do portu z żywnością dla Polski.

Z dnia przedostatecznego sądu.

Sprawozdanie Focha o rokowaniach.

Kraków, (PAT). Iskrowo z Paryża: Marszałek Foch na naradzie wojennej sojuszników, która się odbyła w poniedziałek popołudniu na Quai d'Orsay, złożył przedstawicielom mocarstw sprawozdanie z przyjęcia przez Niemców wznowienia zawieszenia broni. Pomiędzy warunkami niespełnionymi, a ustalonymi na ostatniej naradzie sojuszników, stoi na pierwszym miejscu wydanie floty handlowej, uzupełnienie zwrotu materiałów do walki podmorskiej, odszkodowanie za walory i depozyty, jakoteż za maszyny przemysłowe i rolnicze, zabrane w krajach okupowanych, w końcu zwrot dóbr w Alzacji i Lotaryngii, będących pod sekwestrem Niemiec. Memorjał przedłożony przez p. Erzbergera zawierający 25 stron zastrzega się przeciw warunkom nałożonym na Niemcy. P. Erzberger próbuje tam usprawiedliwić zachowanie się Niemiec, które według tego w miarę możliwości spełniły wszystkie swoje obowiązki. Równocześnie wręczył p. Erzberger marszałkowi Fochowi memorjał

Scheidemanna, który prosi sojuszników, by zażądali od Polaków zaprzestania napadów na terytoria niemieckie.

Telegram podobnej treści wysłano w poniedziałek z Paryża do Warszawy.

Należy zauważyć, że wznowienie zawieszenia broni w istocie rzeczy jest przesądzające i że je wkrótce zastąpi ostateczna ugoda, ważna tym razem do uchwał preliminarne go pokoju, która będzie zawierała obowiązujące odtąd warunki wojskowe i morskie. Niemcy nie będą miały armii większej ponad 250 tys. ludzi pod bronią. Wszystkie materiały poza oddanymi do służby policyjnej będą pod kontrolą sojuszników, podobnie jak i fabryki wojenne. Komisja złożona z 8 członków a utworzona celem wprowadzenia w życie warunków tego ostatecznego rozejmu już prawie ukończyła swe czynności. Warunki opracowane przez nią przedłożone będą wkrótce wielkim mocarstwom do zatwierdzenia.

Jak gad nadeptany wili się i kasali.

PRZEBIEG ROKOWAŃ.

Berlin, (PAT). W piątek dnia 14 o godz. 3 popołudniu rozpoczęły się rokowania w wagonie salonowym marszałka Focha, od doręczenia noty o nowych warunkach przepisanych przez ententę dla przedłużenia rozejmu. Erzberger odpowiedział na to dłuższą mową, której treść już ogłoszono.

Nowe warunki Focha, podane zostały jeszcze w nocy z piątku na sobotę telegraficznie do Weimaru i Berlina. W sposób niewytłumaczony dotąd, depesze te przybyły do Berlina dopiero w sobotę w południe a do Weimaru w sobotę popołudniu. Foch zażądał aby odpowiedź Erzbergera doręczoną została najpóźniej do 12 godziny w południe, gdyż ewentualnie muszą być wydane rozkazy wojskom. Ponieważ rządy w Berlinie i Weimarze, otrzymały warunki ententy w wielkiem opóźnieniu, przeto minister Erzberger prosił Focha w sobotę w południe o przedłużenie terminu odpowiedzi do poniedziałku 17 bm. godziny 12 w południe. W sobotę o godzinie 6-tej popołudniu marszałek Foch kazał odpowiedzieć: Rozejm upływa dnia 17 lutego o godzinie 6 rano. Ostatnia zatem godzina na podpisanie nowego przedłużenia jest godzina 6 popołudniu dnia 16 lutego, aby jeszcze był czas na wydanie wojskom rozkazów, jeżeli w tej ostatniej godzinie rozejm nie będzie podpisany to będą zniewolony odjechać z Trewiru, a rozejm dnia 17 lutego o godzinie 6 rano nie będzie już obowiązujący.

W sobotę popołudniu minister Erzberger wystosował jeszcze drugie pismo do Focha, w którym określił dokładnie stanowisko Niemiec co do przygotowania niemieckiej floty handlowej do zaopatrzenia świata (włączając w to i Niemcy) w środki żywności. Nie pozostawił wątpliwości co do tego, że układ o żegludze stanowi nierozdzielalną całość z układem żywnościowym i umową finansową, w sprawie zapłaty za żywność oraz, że zwłaszcza układ o żegludze tylko w takim razie może być urzeczywistniony jeżeli sprawa zaopatrzenia Niemiec w żywność będzie wyjaśniona i zapewniona. Co do tych ostatnich spraw toczyły się w ciągu piątku i soboty w ratuszu w Trewirze obrady w gronie wiek-

szej liczby rzeczoznawców z Niemiec i państw ententy pod przewodnictwem podsekretarza stanu barona Brauna, z urzędu żywnościowego. Rokowania te nie zabezpieczyły jeszcze zaopatrzenia Niemiec aż do nowych żniw.

W drugim piśmie minister Erzberger postawił szereg żądań wzajemnych. W tej liczbie uwolnienia jeńców niemieckich, utrzymania swobodnej komunikacji, zwłaszcza na polu gospodarczym w obszarze obsadzonym jakoteż na wschód w częściach. Niemiec zajętych przez Polaków, a dalej przestrzegania niemieckich praw zwierzchności na wschodzie i zachodzie. Postawił też ponowne żądanie, że niewolno nikogo poddawać śledztwu i karze, zakupowanie albo sprzedawanie maszyn, wywiezionych z Belgii i Francji północnej oraz żądanie oswobodzenia z pod kontroli żegludgi nadbrzeżnej i lepszego obchodzenia się z ludnością w Alzacji i Lotaryngii przynajmniej do narodowości niemieckiej.

Marszałek Foch odpowiedział w sobotę popołudniu następującem pismem:

„Tekst układu, który panu wczoraj doręczono został ustalony przez szefów rządów sprzymierzonych i sojuszników, nie mogę go ani zmienić, ani rozszerzyć. Zechciej Pan zrozumieć, że w rokowaniach w Paryżu, co do ustalenia warunków rozejmu brał udział także prezydent Wilson.

Boje polskie.

ZDOBYCIE ANTOPOLA NA BOLSZEWIKACH A POCIĄGU PANCERNEGO NA NIEMCACH.

Warszawa, (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 19 lutego:

Litwa i Białoruś. Do Białegostoku weszły nasze wojska. Grupa gen. Listowskiego. Po zaciętej walce z silniejszym oddziałem bolszewików zajęły nasze wojska Antopol 35 km na wschód od Kobrynia. Wróg wycofał się ku Drohiczewu pozostawiając na polu walki 100 zabitych i rannych. Z naszej strony straty nieznaczne. W naszym ataku odznaczyl się drugi batalion pułku bialskiego, szwadronu 2 pułku

ulanów, oraz rosyjska drużyna oficerska.

Wołyn. Grupa gen. Śmigłego Rydza. Pod Dorosinem zaatakowali Ukraińcy przeważający mi siłami nasz oddział pod dowództwem podchorążego Rogowskiego. Po dłuższej walce odparto ich, biorąc 8 jeńców.

Galicja wschodnia. Grupa gen. Romera: Napad Ukraińców na kompanię kolejową, pracującą nad naprawą toru pod Korczowem, odparto przy pomocy pociągu pancernego Nr 14. Pod Rawą Ruską zgromadził nieprzyjaciół większe siły. Nasze placówki w Potyliczu i Leśniczowie, na południe od Rawy Ruskiej, zostały zaatakowane przez silne oddziały wywiadowcze. Przyjęte ogniem wycofały się one w popłochu. Rawę Ruską ostrzeliwała artyleria nieprzyjacielska. Jednocześnie Ukraińcy uderzyli na Belz. *Atak rozbił się w ogniu naszej piechoty i artylerji.*

Grupa gen. Rozwadowskiego: Ukraińcy bezskutecznie znów próbowali przerwać tor kolejowy między Sądową Wisznią a Mościskami.

Śląsk Cieszyński: Sytuacja bez zmiany.

Zastępca szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Poznań, (PAT). Komunikat sztabu generalnego z dnia 19 bm.:

Front północny. Wzdłuż Noteci zwykła działalność artylerji i utarczki patroli. Tylko pod Rymarzewem silniejszy atak niemiecki poparty pociągiem pancernym. Atak rozbił się zupełnie w ogniu naszym, a pociąg pancerny wraz z jedną armatą rewolwerową, jednym miotaczem granatów i kilkoma kulomiotami nadto amunicją dostał się w nasze ręce. Zdobyto także wiele karabinów. Zasadzkę na pociąg pancerny przygotował porucznik Dancewicz, na czele oddziału saperów poznańskich.

Front zachodni. Przez cały dzień ożywiona działalność artylerji niemieckiej pod Kamioną, Zbąszynem, Kpanicą. Wczoraj ostrzeliwała nieprzyjaciół po części pociskami gazowymi Nowy Dwór, Łomnicę, Zwierzynę, Nowy Grójec, Chobienicę, Godziszewo. Noc minęła naogół dość spokojnie. Pod Łesznem artylerja niemiecka ostrzeliwała Klonowiec i las pod Trzeboniem. Z Włosakowic wyparł nieprzyjaciół nasze posterunki.

Front południowy. Na wschód od Rawicza bardzo silna działalność artylerji i miotaczy min. Oddział niemiecki atakujący Karolinki i Annopol odrzucono po zaciętej walce, Chałanię i Borownice pod Zdunem atakował wczoraj nieprzyjaciół dzień cały po gwałtownem przygotowaniu artyleryjskiem. Wszystkie ataki odparto. Straty nieprzyjaciela bardzo ciężkie. Wzdłuż granicy śląskiej utarczki patroli.

Piłsudski rezygnuje — Piłsudski zostaje.

Warszawa, (PAT). Konwent seniorów przysłał wniosek przyjmujący do wiadomości złożenie władzy przez J. Piłsudskiego i powierzający mu na razie sprawozdanie urzędu naczelnika państwa jako wykonawcy uchwał Sejmu, właściwej władzy suwerennej i ustawodawczej.

Ocean dla lotników już nie istnieje.

Nowy Jork, (PAT). Wkrótce jeden z najlepszych lotników amerykańskich odbędzie lot z Ameryki do Europy. Droga poprowadzi przez Azory, celem uniknięcia mgły, panującej w okolicy Terra Nova. Lotnik opuści wybrzeża amerykańskie na Long Island i poszybkuje, mając do przebycia drogę 8500 kilometrów.

Wilson za morzami a kongres w Paryżu.

Warszawa, (PAT). Donoszą tu z Paryża, że prace pokojowe pod nieobecność prezydenta Wilsona będą się toczyć dalej. Wilson miał oświadczyć przed odjazdem, że zabawi w Ameryce zaledwie tydzień. Przez ten czas będzie go zastępował pułkownik House.

Z KRAJU.

BIALA. (Na rzecz ofiar po obrońcach Śląska). Staraniem stowarzyszeń polskich w Białej odbył się 16 bm. wieczór muzyczny, który ujawnił cały szereg pierwszorzędnych sił muzycznych w Białej. Wieczór zorganizował art. skrzypek prof. Władysław Koterbski. Osoba jego, jako pierwszorzędnego skrzypka i wiele obiecującego kompozytora wysunęła się na pierwszy plan wieczoru a występy zdobyły szczere uznanie słuchaczy. Występy te, tak solowe jak i w kwartecie, nosiły cechę wysokiego artyzmu i wielkiego wyczucia piękna pierwszorzędnych dzieł muzycznych. Dobrze zgrane dopełnienie kwartetu ((pp. Rejowski, Łanoszka i Markiel), na wysokim poziomie artystycznym stojący akompaniament p. J. Mirowskiej oraz udatne sola fortepianowe młodych adeptów muzyki pp. Mikulskiej i Kołodziejówny — złożyły się na całość bardzo udatnie, o wysokim poziomie artystycznym. Dopełniły wieczoru doskonałe, pełne dystynkcji w układzie i wykonaniu monologi p. Stam. Grodeckiego z Krakowa, który wstępny bojem zdołał słuchaczy. P. Gr. ma warunki na doskonałego kabarecistę.

Czysty dochód z wieczoru przeznaczono na wdowy i sieroty po górnikach, padłych w obrocie Śląska. Dochód ten wynosił 576 koron.

KROSNO. (Wybuch gazu ziemnego). W kopalni nafty w Męcinie, powiatu Krośnieńskiego, obok stacji kolej. Jedlicze, własność firmy L. M. Waterkyn, po dowierceniu szybu do głębokości 800 metrów, nastąpił onegdaj nadzwyczajny wybuch gazu ziemnego, z wydatością 224 metrów sześć. na minutę. Szum gazu wybuchowego słychać na odległość kilku kilometrów. Jest to wybuch gazu ziemnego, po znanym w Siedmiogrodzie, największy w Europie.

Gaz ten przedstawia dla kraju ogromne znaczenie i bogactwo.

Roczna produkcja tego jednego szybu wyniesie przeszło 100 milionów metr. sześć.

DEBICA. 18 lutego. Echa najazdu hajdamaków czeskich odbiły się głośno w powiecie Ropczyckim. Zorganizowano komitety Obrony Narodowej, mające na celu popieranie pożyczek państwowych, werbowanie ochotników do kompanij rezerwowych itp.

Staraniem takiegoż komitetu odbył się wieczór 16 bm. Zgromadził on pokaźną ilość osób wszystkich stanów; referat wygłosił prof. Wojciechowski z Tarnowa, który w jednych słowach przedstawił całą nikczemność Czechów. Uchwalono następnie rezolucję, domagając się od K. Rz. internowania wszystkich przybłądów czeskich i niemieckich. Składano też liczne datki na dar Narodowy w srebrze i kosztownościach.

Włosi odbierają skradzione przez Austrię zabytki sztuki.

W Berliner Tageblatt z 12 bm., który onegdaj doszedł do nas, znajdujemy korespondencję z Wiednia, w której donoszą, że dnia 10 bm. zjawiała się u dyrektora b. cesarskiej galerii obrazów trzech członków misji włoskiej dla rękopisów pokojowych, którzy zażądali do godz. 9-ej rano następnego dnia wydania pięćdziesięciu obrazów. (wskazanych przez ową komisję).

Dyrektor galerii odpowiedział odmownie, tłumacząc się brakiem wyższego polecenia.

Na zapytanie zwrócone do ministerstwa spraw zewnętrznych, otrzymał odpowiedź, że prezydent komisji włoskiej gen. Segne oświadczył, iż w razie oporu i nie wydania obrazów do następnego dnia zostaną wstrzymane środki żywności dla niemieckiej Austrii, które obecnie idą przez Włochy.

Obrazy, których obecnie zażądały Włochy, są pierwszorzędnej wartości, i zostały przez cesarza Ferdynanda w roku 1838 przewieziono z Wenecji do Wiednia. W traktacie pokojowym z roku 1866 była klauzula o oddaniu tych arcydzieł Włochom, co jednak z powodu ówczesnego położenia nie przyszło do skutku. W roku 1868 cesarz Franciszek Józef oddał zakupione z własnych funduszy cenne obrazy Wenecji, jako rekompensatę za wywiezione obrazy.

Komisja włoska, ma zamiar żądać także wydania obrazów z wiedeńskiej Akademii sztuk pięknych, jak też dzieł sztuki i dokumentów, nagromadzonych w bibliotece dworskiej.

PEPEESKA U ŻŁOBU.

Naszej głodnej Pepeesce
(Faworytnej dziś kasztance)
W żłoby dano:
W jeden owies czysty, przedni
Zaprawiony w Marsyliance
Wonno-słodkiej...
W drugi bolszewickie siano —
Cały stóg na brudnej desce,
Który suto posypano
W oryentalny gryś pośledni...

Ciężki wybór dla pieczętów
Co tu począć, za co chwycić,
Żeby srogi głód nasycić?...
Owies pyszny, sianośka dużo!
I to pachnie, i to nieć!
Uszczeknie zboża, tal jej sianoś!
Liznie siano, kusi zboża...
Pepeeska głową kręci,
Uszy jej się coraz dłużej —
Stoi chmurna, nadąsana,
Na czyn zdobyć się nie może...

Darmo radzi tłum dokoła,
Frózo cały naród woła:
„I pęsko, lepsze zboże,
Lękaj zdrowo strawę pańską!
Odrzuc precz parszywe sianośko!”
Pepeeska stoi chmurna,
Zagniewana, głodna, durna —
Na czyn zdobyć się nie może...
Boję się, by pośród jada
W końcu z głodu nam nie padła...
(„Słowo Polskie“). Józef Jedlicz.

Żydzi w wojsku.

Kraków, 18 lutego.

Z całego kraju dochodzą wieści, że Żydzi w tej „wojnie polskiej” są neutralni. Naiwne dzienniki podawały nawet cyfry: oto w samym Lwowie dowództwo wojsk polskich wystawiło dotąd 10.500 zaświadczeń neutralności, oto w Przemyślu przy poborze na 80 Żydów, 78 prosiło o świadectwo neutralności, a w Przemyślu i Jarosławiu w trzech najwyższych klasach szkół średnich są tylko Ruśni i Żydzi. Ale to wszystko jest nieprawda. Bo, jak poniżej udowodnimy, Żydzi naprawdę taką masą garną się do polskiego wojska, że, choć jest ich w kraju wazystkiego 11 proc., w pewnych oddziałach polskiej armii jest ich aż 34 proc.

Otrzymujemy bowiem dziś spis oficerów, przydzielonych do Intendatury D. G. O. w Krakowie. Jest ich tam razem 60 — w tem 10 Polaków, 1 Czech, 1 Niemiec i 18 Żydów. Oto ich nazwiska:

Pułk. intend. Umlauf August, narod. polska — rel. rzym.-kat., nie włada zupełnie językiem polskim. Kap. Steissel Marek, Żyd, referent poborów. Por. Roth Józef, Niemiec — Oddział orłeki nad inwalidami. Por. Eihenschuetz Artur, Ref. dla spraw naftowych. Por. Salzmann Ignacy, Ref. opieki nad inwalidami. Ppor. Leuchter Izidor. Ppor. Goldwasser Henryk, Ref. roddz. mięsa i spraw gospod. Ppor. Bermann Jan Ref. żywnościowy. Ppor. Dr Horowitz Mieczysław. Ref. należytości pieniężnych. Chor. Leitner Izidor, Ref. osobisty. Chor. Dr Huppert Ignacy, Opieka nad inwalidami — korespond. Chor. Molkner Teodor, Ref. umysłowo chorych. Kap. Sternbach Dawid, rewid. i kierownik oddziału kontroli rachunkowych. Ppor. Berger Oskar, registratura. Mapor rach. Huppert Leizer, kierownik oddziału rachunkowego. Ppor. Ginzberg Pinkas, Oddział rachunkowy. Ppor. Metzger Adolf. Oddział rachunkowy. Ppor. Quartner Henryk. Rewid. i cenzor aktów rach. Chor. Markowicz Adolf, urzędnik likwidatury. Major Jan Javek, Czech, ewang., Referat sanitarny.

Zaznaczamy jednak, że jeden z wymienionych major rachunkowy. Huppert, uchodzi za Polaka i nader zdolnego człowieka.

Czy wolno zapytać w Krakowie o to, czy wyżej wymienieni Żydzi nie prosili przypadkiem o kartę neutralności? Czy nie możnaby im zaproponować służby frontowej? Na tyłach siedzieli już 4 i pół lat w tych samych wydziałach! C. d. n.)

Zniesienie obcych orderów w poznańskim.

Poznań, 17 lutego.

Główno-dowodzący sił zbrojnych w b. zaborze pruskim generał Dowbor-Muśnicki w rozkazie dziennym z dnia 15 bm. wydał zakaz noszenia orderów, nadanych przez państwa zaborcze, motywując swój rozkaz tem, iż mimo tego, iż są to odznaczenia za dzielność, jednak z powodu różnego komentowania przez społeczeństwo — uregulowanie tej sprawy należy do władzy zwierzchniej państwa polskiego.

Kupujcie Polską pożyczkę państwową!

NADESKANE.

SALON „SZTUKI”

ulica Szpitalna Nr. 40

naprzeciw teatru miejskiego.

Sprzedaż obrazów pierwszorzędnych mistrzów polskich i zagranicznych, po cenach umiarkowanych. Chcąc uprzystępnąć najszerszym warstwom nabywanie prawdziwych dzieł sztuki, zaprowadza dyrekcja również

Sprzedaż na spłaty.

Telefon 2486.

„TECZA”

farbiarnia i pralnia Kraków,

oznajmia, że wszystkie po dzień 31 stycznia r. b. dane przedmioty do farbowania lub czyszczenia, jakoteż kołnierze i mankiety są gotowe do odebrania i uprasza P. T. Klientów aby we własnym interesie przedmioty te bezwzględnie wykupili, gdyż za dłuższe przechowanie w obecnym czasie pod żadnym warunkiem ręczyć nie może.

ARTYSTYCZNO-TWARZOWE FRYZURY zupełnie nie wpadające w oko, jakoteż wszelkie wyroby z włosów: warkocze, peruki i t.p.

poleca

Zakład kosmetyczno-fryzierski

FRANCISZKI BUDZIASZEK

w Krakowie, ulica Grodzka L. 3, I. piętro

500 KORON

Łam temu, kto dowiedzie, że płyn mojego wyrobu „LIGIA CHRZAN” nie niszczy po użyciu jednego flakonu całkowicie łupieżu „LIGIA CHRZAN” nadaje włosom miękkość i piękny połysk. Pudruje włosy znanym powszechnie ze swej dobroci „LIGIA” pudren łopianowym, usuwa się z włosów tłuszcz i łupież, przyspiesza porost włosów, którym puder ten nadaje puszystość i ułatwia czesanie fryzur.

Cena dużego flakonu „Ligia Chrzanu” 15 kor. Cena dużego pudełka pudru łopianowego 5 Kor.

Za zwrot próżnych flakonów płaci się 5 K

Wyrób i główny skład:

FR. BUDZIASZEK W KRAKOWIE
ul. Grodzka L. 3, I. piętro.

Zgłoszenia i wpłaty na Subskrypcję udziałów

zawiązać się mającej z kapitałem zakładowym

K 2,200.000—

Spółki o ogr. odpow.

pod firmą

(127)

„MURANYI“

FABRYKA WYROBÓW STOLARSKICH W KRAKOWIE,

przyjmują:

BANK KRAJOWY, filia w Krakowie

oraz

SPÓŁKA FAKTUROWA w Krakowie,

ul. Podwale 7.

Pod powyższą firmą zakłada komitet założycieli Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, opartą na ustawie z r. 1906 o kapitale zakładowym K 2,200.000.

Najniższy udział spółnika wynieść może K 1000.—

Spółka zakupi na podstawie umowy zawartej między p. Romanem Muranyim a komitetem założycieli istniejącą od r. 1896 i dobrze prosperującą parową fabrykę wyrobów stolarskich i parkietów p. Muranego w Krakowie, położoną w pobliżu dworca kolei Grzegorzki tj. gruntu, budynki, maszyny, narzędzia, urządzenia elektryczne, kolejki fabryczne itd. oraz zapasy materiałów a poczyniwszy znaczne inwestycje, jak nabycie i uszalenie drugiego gątra — posiadać będzie po zapłaceniu ceny kupna przedsiębiorstwa — kapitału obrotowego około K 900.000—

Postawione zatem na zdrowych podstawach finansowych — urządzone postępowo — przedsiębiorstwo to fabryczne, będzie mogło zatrudniać około 300 robotników.

Produkcja roczna wynosić może około K. 3,000.000.— a rentowność już przy fakturze rocznej K. 2,000.000.— będzie tak znaczną, że zezwoli po przeprowadzeniu odpisów amortyzacyjnych i datowaniu statutowych rezerw, na wypłatę spółnikom 8—10% dywidendy od udziałów.

Kierownictwo fabryki spoczywać będzie w rękach p. Romana Muranego i 2 fachowo wykształconych zawiadowców.

Subskrypcję udziałów uskutecznić można również drogą

wpłat asygnatami Polskiej Pożyczki państwowej.

P. P. Właścicieli cegieł

32

zawiadamiamy, że w sprawach i zamówieniach, dotyczących ramek pod dachówkę i dużych ram pod cegłę z dostawą na wiośnię b. r., należy zwracać się celem szybkiego uskutecznienia dostawy jedynie do naszego wyłącznego reprezentanta na Polskę

A. ROMERA, Biuro techniczne
Kraków, ul. Długa 74.

Zarząd parowej fabryki i ramek pod dachówkę.
W. Mack w Nepomuku, p. Kłonecz.

DIWANY:

37

- 1) antyczne perskie wielkie i mniejsze,
- 2) figuralne, jedwabne,
- 3) mekady antyczne chińskie, haftowane,
- 4) kolekcja 20 mekad, oryg. indyjskich druków.

Obrazy najlepszych malarzy.

Wysprzedaje prywatnie polska rodzina

Kraków, ul. Jabłonowskich 20, l. p. na lewo.
Oglądać można od 10—12. i od 3—6.

ALBIN JAWORSKI

HANDEL

NACZYŃ KUCHENNYCH

artykuły dla gospodarstwa domowego,
wyłączna sprzedaż wyrobów blacharskich

Firmy W. KOSYDARSKIEGO,

Kraków, Rynek główny l. 24. 101

Leon Grabowski

Kraków św. Tomasza 11

poleca swój

Magazyn ubiorów damskich i męskich

Kasy kontrolne

„NATIONAL“ przysięga
do gruntownej naprawy oraz
kupuje i sprzedaje specyjn.
mech. J. Hecker. Kra-
ków, pl. Matejki 9. 57

OBIADY DOMOWE

z 3 dań 4 konopny. W abo-
namencie opust, ul. Gołębia
16, l. p. 59

ALOJZY MALINA

Konc. Zakład dla oświetlenia
gazowego oraz pracownia
wyrobów metalowych
Kraków, ul. Mstowa 12.

Po paroletniej praktyce
w gazowni, wykonuje instalacje
światła, oraz prze-
czyszczanie rur gazowych.
Pierwszy wzorowy warsztat
naprawy pieców kąpielowych
i wszelkich wyrobów
metalowych. 83

Mechanik, specyjalista
wykonuje z precyzją
dzwonki elektryczne przeciw
włamaniu. 90

Reformacka Nr. 1, l. p.

Banki telczerskie

sprzedaje się Kraków, ul.
Gołębia l. 20. — A. Rut-
kowski. 102

Do sprzedania

umywalnia z marmurową
płytą i lustrem.
Adres wskaże Adm. „Ilustr.
Dziennika Polskiego“. 111.

KUPUJE

wyczeszki i obcięte
włosy. 125

Fr. Budziszak,

Kraków, Grodzka 3 i sąsiedzi

KURSA PRAWIDŁE

„IUS“ Kraków Rynek gl. 22 „IUS“

„GZAMINA uniwersyteckiej i

światłociek. System pismowy

i lekewow.

KROJ I SZYCIE

Z powodu podrożenia robót krawieckich każda
praktyczna pani może w krótkim czasie wyuczyć
się kroju i szycia damskich i dziecięcych

w szkole kroju i szycia „Józefina“ Długa 11.

Kurs zaczyna się trzeciego marca.

Tamże wszelkie formy podług wziętej miary. 18

INZYNIEROWIE

84

A. i K. Jarnuszkiewicz
BIURO TECHNICZNE

Kraków, Straszewskiego 2

wykonują ogrzewania centralne różnych systemów,
wodociągi, studnie, kanalizacje, pralnie, susznie,
gazowe instalacje i wszelkie naprawy.

Kupuję złoto

srebro i wszelkie kosztowności,
płacąc najwyższe ceny

Emil Goldwasser

Kraków, Grodzka 26. 42

Codzienné świeże Warszawskie

PĄCZKI

Ciastka, pomadki, kermelki
w wielkim wyborze poleca

Cukiernia

Pieprzykowskiego

ul. Zwierzyniecka 17.

S. A. Krzyżanowski

Księgarnia i skład Nut

w Krakowie

poleca aktualne książki i nowości:

Cholomirski A.: Gdańsk i Pomorze gdańskie	K	8—
Zawilinski: Z kresów Poloszczyzny		3 80
Krzyżanowski A.: Założenia ekonomiki		18—
— Gospodarka wojenna		12—
Konarski F.: Oświęcimskie niemieckie czy też		
Głosyńskie Polskie		2—
Ladosławski Jan: Sprawa rolna jako problemat		
Polski		20—

Zaczą znajomość

z starszą panną lub wdową
w celu zawarcia małżeństwa.
Zgłoszenia dla Z. W.
do Adm. Il. Dziennika Pol-
skiego.

Zamienię 3 pokoje

z werandą i kuchnią na je-
den lub 2 pokoje z kuchnią.
Zgłoszenia do Adm. „Il.
Dziennika Polskiego“. 92

NASIONA

konieczyn, traw, buraków pastewnych, szporku, lnu,
konopli, wyki, bobiku i t. d.

po cenach przystępnych najlepszej jakości

poleca do natychmiastowej dostawy:

107

SYNDYKAT ROLNICZY, KRAKÓW

Plac SZczepański 6.

FRANCISZEK MAJOR

Adres dla telegr.: Kraków, Rynek 15. Telefon 368.

poleca swój

Handel delikatesów i pokoje do śniadań

Bufet obficie zaopatrzony codziennie w ciepłe i zimne przekąski,
piwo pilzneńskie, wódki i nalewki w najlepszych gatunkach,
wina i likiery krajowe i zagraniczne. Wielki wybór wędlin wiejskich
i krakowskich. Przyjmuje wszelkie zamówienia na wesela
oraz zebrania towarzyskie. 41